

Prejeto:	28-06-2017
Šifra:	805-0117-111
Povezava:	020-0417-211
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Državni svetnik
Rudi Matjašič, mag. posl. ved

Maribor, 26. junij 2017

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik
Državnega sveta

Zadeva: Pobuda Vladi Republike Slovenije v zvezi z zaščito vodnega vira Vrbanski plato

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije naslovi naslednja

p o b u d a:

Za realizacijo projekta II. faze izgradnje umetnega bogatenja podtalnice Vrbanskega platoja naj se zagotovijo sredstva vodnega povračila v višini 940.000 evrov na letni ravni ter brezplačen prenos zemljišč v lasti oz. solasti Republike Slovenije na Mestno občino Maribor.

Obrazložitev:

Mariborski vodovod Javno podjetje, d. d., v celoti ali delno oskrbuje s pitno vodo prebivalce občin Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Hoče-Slivnica, Gornja Radgona, Kungota, Lenart, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Pesnica, Ruše, Selnica ob Dravi, Sv. Ana, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Sv. Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj. Vodovodni sistem, ki ga upravlja podjetje, se oskrbuje iz zajetij in vodnjakov, med katerimi je tudi črpališče Vrbanski plato, ki je največji vodni vir v severovzhodni Sloveniji.

Črpališče Vrbanski plato predstavlja najpomembnejši vodni vir pitne vode za mesto Maribor in okolico, ki zadosti večjemu delu potreb po pitni vodi v regiji in Mestni občini Maribor. Je na severozahodnem robnem delu mesta Maribor in ne obsega samo platoja, ampak tudi širše območje naselij, kot so Kalvarija na severu, Kamnica na zahodu ter Mariborski otok in Koblarjev zaliv na jugu. Od njega je odvisna oskrba s pitno vodo prebivalcev 212-ih naselij Mestne občine Maribor in sosednjih občin.

Na območju je 15 vodnjakov skupne kapacitete 760 l/s, ki so bili zgrajeni v obdobju 1960–1997. Vir podtalnice je pretežno filtrat reke Drave (levo in desno obrežni filtrat reke Drave) ter manjši delež dotoka s Pohorja z južne strani na območju Limbuša.

V obdobju 1986–1990 je bila izgrajena I. faza sistema umetnega bogatenja podtalnice zmogljivosti 150 l/s (vodnjaki na Mariborskem otoku, čistilna naprava in vodnjaki ob Vinarskem potoku), ki služi varovanju kakovosti vode in zagotavljanju dodatnih količin vode. Za zagotovitev ustrezne varnosti, ki jo zahteva pomen tega črpališča, je v pripravi II. faza izgradnje umetnega bogatenja podtalnice, kjer bo zmogljivost sistema bogatenja povečana na 300 l/s ter hkrati preprečena možnost onesnaženj, do katerih lahko kljub vsem ukrepom še vedno pride.

Z vidika količin je vodni vir Vrbanski plato nenadomestljiv in se zato kot takšen, z ozirom na razpoložljiva sredstva, maksimalno ščiti pred kakršnimkoli onesnaženjem. Za zaščito tega vira pred možnim onesnaženjem s ceste so v dolini Vinarskega potoka, ob cesti Maribor–Dravograd, zgrajeni trije od petih predvidenih črpalno-nalivalnih vodnjakov. Zaščito pred onesnaženjem iz mesta ali z desnega brega Drave je na podlagi rezultatov izvedenih programov mogoče doseči z načrtovanim povečanjem umetnega bogatenja podtalnice. Zaradi ugodne gorvodne lokacije je to z vidika uporabe energije najcenejši vodni vir mariborske regije.

Z namenom realizacije projekta II. faze izgradnje umetnega bogatenja podtalnice Vrbanskega platoja kot največjega vodnega vira v severovzhodni Sloveniji se predlaga, da država zagotovi sredstva vodnega povračila v višini 940.000,00 evrov na letnem nivoju.

Medtem ko je trenutno v izdelavi projekt izvedbe II. faze aktivne zaščite vodnega vira Vrbanski plato, je pred dokončanjem projekta treba pridobiti zemljišča v last lokalne skupnosti. Šele nato se lahko pristopi k pridobitvi upravnih dovoljenj in formiranju finančne konstrukcije za izvedbo.

Za aktivno zaščito tega največjega vodnega vira v severovzhodni Sloveniji mora Mestna občina Maribor pridobiti v svojo last zemljišča, ki so v lasti Stolne župnije Maribor, Rimskokatoliške stolne in mestne župnije Sv. Janeza Krstnika, v solastništvu Republike Slovenije in Župnije Kamnica ter v lasti Republike Slovenije. Republika Slovenija ima v solastništvu zemljišče parc. št. 2/1, k. o. Koroška vrata (travnik v izmeri 30.160 m²) ter v lasti zemljišča parc. št. 13, k. o. Koroška vrata (travnik v izmeri 75.964 m²); parc. št. 23/1, k. o. Koroška vrata (travnik v izmeri 23.937 m²) in parc. št. 497/3, k.o. Koroška vrata (travnik v izmeri 18.444 m²).

Ker Mestna občina Maribor, ki se že nekaj let srečuje s problemom financiranja zakonskih nalog, nima zagotovljenih sredstev, se zaradi širše družbene koristi izvedbe projekta predlaga brezplačen prenos zemljišč v solasti oz. lasti Republike Slovenije na Mestno občino Maribor. Z izvedbo aktivne zaščite Vrbanskega platoja bo namreč za nekaj desetletij zagotovljena varna in trajna oskrba s pitno vodo za mesto Maribor in okolico.

Državni svetnik
Rudi Matjašič, mag. posl. ved, l.r.